

HAKEM KARARI

Başvuru No : UCM-2025-00097

Trabis Ticket No : 21000005136876

Karar Tarihi : 23.09.2025

1. Taraflar

Şikâyetçi : *****

Temsilcisi : *****

Şikâyet Edilen : *****

2. Alan Adı : <ipek.com.tr>

3. Usul

Başvuru, Uyuşmazlık Çözüm Merkezine (Merkez olarak anılacaktır) 27.08.2025 tarihinde yapılmıştır. Merkez ertesi gün, İnternet Alan Adları Uyuşmazlık Çözüm Mekanizması Tebliğinin (Tebliğ olarak anılacaktır) 8. maddesi uyarınca şikâyet edilene uyuşmazlıkla ilgili bilgilendirme yapmıştır. Şikâyet edilen 07.09.2025 tarihinde ek süre talep etmiş, Merkez de şikâyet edilene 18.09.2025 tarihine kadar ek süre vermiştir. Şikâyet edilen 16.09.2025 tarihinde uyuşmazlık hakkında cevap vermiştir.

Merkez, Tebliğ'in 11. maddesi uyarınca 17.09.2025 tarihinde Dr. Melikşah ÇIRAKOĞLU'nu tek hakem olarak belirlemiş ve hakeme bildirimde bulunmuştur. Hakem aynı gün İnternet Alan Adları Yönetmeliğinin (Yönetmelik olarak anılacaktır) 26/2 hükmü uyarınca; bağımsızlık ve tarafsızlık beyanında bulunmuş ve çalışmaya başlamıştır.

4. Olaylar

Şikâyetçi bir tüzel kişidir. Şikâyetçi, şikâyet konusu alan adında yer alan jenerik isim niteliğindeki "ipek" ibaresinin bulunduğu ve bu ibarenin faaliyet yürütülen alan ismi ile tamamlandığı "ipek yem" , "ipek agro" ya da "ipek yumurta" gibi markaların sahibidir. Uyusmazlığa konu alan adı <ipek.com.tr> şikâyet edilen tarafından 30.12.2019 tarihinde devralınmış ve günümüze dek düzenli olarak yenilenmiştir. Söz konusu alan adına erişildiğinde, şikâyet edilenin kişisel içeriklerine yer verildiği görülmektedir.

Şikâyet edilen; 23.06.1999 tarihinde, ***** Ticaret Sicili bünyesinde ve **** sicil numarası ile kurucusu olduğu " ***** Bilgisayar ***** Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi" unvanlı firmanın halihazırdaki müdürü ve münferit temsilcisidir. Şikâyet konusu alan adının barındırıldığı, <*****> ve <*****> isimli sunucuların yer aldığı alan adı da yukarıda ifade edilen firma üzerine tahsis ettirilmiştir. Bu alan adının halihazırda erişime açık olmadığı ancak geçmişte yukarıda yer verilen firmanın web tasarım ve alan adı tahsis hizmeti sunma faaliyetlerini yürütmek amacıyla kamuya açık şekilde kullanıldığı anlaşılmaktadır.

5. Tarafların İddia ve Cevapları

5.1. Şikâyetçinin İddia ve Talepleri

Şikâyetin konusunu <ipek.com.tr> alan adı oluşturmaktadır.

Şikâyetçi başvuru dilekçesiyle sunduğu bilgi ve belgelerde, ihtilaf konusu alan adının şirket ünvanı ve tescilli markaları ile aynı olduğunu; alan adını tahsis ettiren tarafın bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da bağlantısının olmadığını iddia etmektedir. Şikâyetçi, bu alan adını ilk defa kaydettiren firmanın 23.07.2015 tarihli ticaret sicil gazetesi ile kalıcı olarak kapatıldığını; bu nedenle şirketin web sitesinin on üç yıldan fazladır pasif olduğunu, yine aynı sebeple şikâyet edilenin uyusmazlığa taraf olma ehliyetinin bulunmadığını; şikâyet konusu alan adının gerçek hak sahiplerince kullanımının engellendiğini; şikâyet edilenin şikâyet konusu alan adını şikâyetçi firmaya satmayı teklif ettiğini ve şikâyetin gerçekleşmesi sonrasında şikâyet konusu alan adını yayına açtığını iddia etmektedir.

Şikâyetçi, şikâyet konusu alan adının kendisine devrini talep etmektedir.

5.2. Şikâyet Edilenin Cevap ve Talebi

Şikâyet edilen sunduğu bilgi ve belgelerde; uyusmazlık konusu alan adını daha önceden tescil ettiren firmadan satın aldığını, bu alan adı üzerindeki fiilî zilyetlik ve mülkiyet hakkının 30.12.2019 tarihinden beri kendisine ait olduğunu; şirketin tasfiye edilmesinin şikâyet konusu alan adının otomatik iptaline neden olmayacağını; söz konusu alan adının ciddi bir ekonomik değere sahip olduğunu; alan adında yer alan “İpek” kelimesinin jenerik bir ibare olduğunu, Türkiye’de yüzlerce marka ve ticaret unvanında bu kelimenin yer aldığını, bu nedenle söz konusu kelimenin tekelleştirilemeyeceğini savunmaktadır.

Şikâyet edilen, şikâyetçiye ait “İpek****” ticari unvanının birleşik ve sektörel olduğunu, bu nedenle şikâyetçinin kendi faaliyet alanı olan yem ve gıda sektöründe “İpek” ibaresini koruyabileceğini; jenerik bir kelimeyi tüm sektörlerde ve internet alan adlarında tekelleştirmenin hukuken mümkün olmayacağını; şikâyetçinin kendi ünvanına ve markalarına uygun alan adlarını (*ipekyem.com*, *ipekyem.com.tr*, *ipekyem.tr*) halihazırda tescil ettirdiğini ve 2003 yılından beri aktif olarak kullandığını beyan ettiğini; şikâyetçinin markasının internet ortamında kullanmasının engellenmediğini, şikâyetçinin uyusmazlık konusu alan adını talep etmesinde gerçek bir ihtiyacın söz konusu olmadığını savunmaktadır.

Şikâyet edilen, “İpek” isminin hayatında çok özel yeri olan bir insana ait olması nedeniyle büyük bir manevi değeri barındırdığını; alan adını ticari bir kazanç amacıyla edinmediğini, herhangi bir markayı taklit etmediğini ya da satışa sunmadığını savunmaktadır.

Şikâyet edilen, ihtilaf konusu alan adını 2020 yılından beri kişisel e- posta hizmetleri için, 2024 yılından itibaren ise bulut depolama amacıyla (fotoğraf, belge, özel arşiv) kullandığını; ancak sağlık nedenleriyle uzun bir süre <ipek.com.tr> alan adında beyaz bir zemin ve site başlığı olarak “İPEK” yazdığını savunmaktadır.

Şikâyet edilen, şikâyetin reddini talep etmektedir.

6. Değerlendirme

6.1. Değerlendirmede Göz Önünde Bulundurulacak Kriterler

İnternet Alan Adları Yönetmeliğinin 25.maddesinin ilk fıkrası uyarınca, aşağıdaki koşulların birlikte gerçekleşmesi hâlinde şikâyetçi tarafından bir alan adının iptali veya devri talep edilebilir:

- i) Uyusmazlık konusu alan adının, sahip olunan ya da ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretlerle benzer ya da aynı olması (benzerlik kriteri),
- ii) Alan adını tahsis ettiren tarafın bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da bağlantısının olmaması (yasal hak veya bağlantı kriteri),
- iii) Bu alan adının alan adı sahibi tarafından kötü niyetle tahsis ettirilmesi veya kullanılması (kötü niyet kriteri). Şikâyetçi iddiasını ispat etmekle yükümlüdür.

6.2. Benzerlik Kriteri

Yönetmeliğin 25/1-(a) hükmü uyarınca, alan adı uyusmazlıklarında alan adının devri ya da iptali için aranan ilk husus; uyusmazlık konusu alan adının sahip olunan ya da ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretlerle benzer ya da aynı olmasıdır.

Uyusmazlığın konusunu <ipek.com.tr> alan adı oluşturmaktadır. Şikâyetçi, şikâyet konusu alan adında yer alan ibarenin bulunduğu ve bu ibarenin faaliyet yürütülen alan ismi ile tamamlandığı çeşitli markalara sahiptir.

Bu itibarla, şikâyetçinin iddiasına ilişkin değerlendirilen ilk koşul açısından benzerlik kriterinin sağlandığı kanaatine varılmıştır.

6.3. Yasal Hak veya Bağlantı Kriteri

Yönetmeliğin 25/1-(b) hükmü uyarınca; alan adı uyusmazlıklarında alan adının devri ya da iptali için aranan ikinci kriter, alan adını tahsis ettiren tarafın bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da bağlantısının olmamasıdır. Genel üst seviye alan adlarına ilişkin uluslararası uyusmazlıkların çözümü kapsamında hakemler, menfi vakıa ispatının göreceli zorluğuna dikkat çekmişlerdir.

Bu nedenle şikâyetçi tarafından ilk bakışta haklı görünen yasal hak ve bağlantı iddiasının ortaya konulması hâlinde, şikâyet edilenin alan adı ile ilgili yasal hak veya bağlantısını ispat etmesi aranmaktadır. (*Neusiedler Aktiengesellschaft v. Vinayak Kulkarni WIPO Case No. D2000-1769*)

Şikâyetçi, şikâyet konusu alan adında yer alan ibarenin bulunduğu ve bu ibarenin faaliyet yürütülen alan ismi ile tamamlandığı çeşitli markalara sahiptir. Öte yandan şikâyet edilen, şikâyet konusu alan adında yer alan "ipek" ibaresinin jenerik bir ibare olması nedeniyle şikâyetçi tarafından tekelleştirilemeyeceğini iddia etmektedir. Bilindiği üzere, alan adı uyusmazlık çözüm mekanizması; tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarını ileri sürdükleri bir ihtilaf çözme yöntemidir. Bu nedenle söz konusu uyusmazlıklarda tarafların mevcut hukuki durumlarının ele alınması doğaldır. Buradan hareketle; şikâyet konusu alan adı üzerinde en az şikâyetçi kadar hukuki bir hak ya da bağlantıya sahip olmayan şikâyet edilenin; şikâyetçinin markalarında yer alan bir ibare hakkında uyusmazlık başvurusunda bulunmasını "tekelleşme" çabası olarak ileri sürmesi yerinde görülmemiştir.

Şikâyetçinin en azından bu ibarenin asıl olarak yer aldığı ve hizmet yürütülen alan isimleri ile tamamlandığı markalara sahip olması karşısında; şikâyet edilenin sadece sevdiği bir insanın ismi olması nedeniyle bu alan adını devraldığını ve kullandığını savunması, şikâyet edileni şikâyetçi karşısında daha zayıf bir konuma indirmektedir. Bu nedenle şikâyet konusu alan adının kullanımı konusunda şikâyetçinin yasal bir hak veya bağlantısı olduğunun kabulü gerekir. Bu durum karşısında, şikâyetçinin savının, ilk bakışta haklı görünen (*prima facie*) bir iddia olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu halde ispat yükü şikâyet edilene geçecek ve şikâyet edilenin bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da bağlantısı olduğunu ortaya koyması gerekecektir.

Şikâyet edilen yaptığı savunmasında, sevdiği bir insanın ismi olması nedeniyle şikâyet konusu alan adının kendisi için büyük manevi bir değere sahip olduğunu ve sebeple söz konusu alan adının devralındığını ifade etmektedir. Hakem tarafından açık kaynaklar üzerinden yapılan incelemelerde, şikâyet edilenin 1999 yılından bu yana bilgisayar, yazılım ve web alanlarında faaliyet yürüttüğü anlaşılmaktadır.

Şikâyet edilene ait <***.net> alan adında geçmişte yer alan web sayfası üzerinde; alan adı tescili konusunda hizmet verildiğine ilişkin çeşitli reklamların ve şikâyet edilenin firma bilgilerinin yer aldığı görülmektedir. Yine şikâyet edilenin geçmişte; <*****>, <*****>, <*****>, <*****>, <*****>, <*****>, <*****> gibi alan adlarını tescil ettirmiş olduğu; bunlardan <*****>, <*****> ve <*****> alan adlarını yine kendisine ait <***.net> serveri üzerine kaydettiği görülmektedir. Tüm bu hususlar değerlendirildiğinde; şikâyet edilenin alan adı tescili konusunda hizmet sunduğu kanaatine varılmıştır.

Uluslararası alanda yasal hak veya bağlantı varlığının tespit edilebilmesi için aşağıdaki kriterler göz önünde bulundurulmaktadır:

i) Uyuşmazlığa ilişkin bildirim yapılmadan önceki dönemde, alan adı tahsis edilen kişinin alan adı veya alan adına tekabül eden bir ismi iyi niyetli olarak mal veya hizmetlerin sunumuna yönelik mevcut kullanımı veya ispatı mümkün bir kullanım hazırlığının olması,

ii) Alan adı tahsis edilenin (birey, ticari kuruluş veya diğer bir yapı olarak), herhangi bir ticaret markası veya hizmet markası olmamasına rağmen alan adı ismiyle biliniyor olması veya

iii) Uyuşmazlığa konu marka veya hizmet markasının ticari bir kazanç amacıyla tüketicileri yanlış şekilde yönlendirmek veya markayı veya hizmet markasını kötülemek amaçlarıyla kullanılmaksızın, alan adının meşru ticari olmayan veya adil bir kullanımının olması. [*Internet Corporation for Assigned Names and Numbers Uniform Dispute Resolution Policy ("UDRP") 4(c)*]

Hakem tarafından yapılan incelemelerde, şikâyet edilenin şikâyet konusu alan adı ile ilgili bir faaliyeti halihazırda ya da geçmişte yürüttüğüne dair herhangi bir delile rastlanmamıştır. Ayrıca şikâyet edilenin de kabul ettiği üzere, söz konusu alan adı uzun bir süre boyunca boş bırakılmış; son dönemde çeşitli kişisel içeriklerin barındırıldığı ve kamuya paylaşıldığı bir alan olarak kullanılmıştır. Ancak bu kullanım şekli de, şikâyet konusu alan adı ile bağlantı sağlar şekilde değildir. Şikâyet edilenin, şikâyet konusu alan adı ile ilgili herhangi bir markası ya da ticari unvanı bulunmamaktadır. Yine şikâyet edilen, şikâyet konusu alan adında yer alan ibare ile biliniyor değildir.

Son olarak şikâyet edilenin, şikâyet konusu alan adını devralmasına rağmen uzun bir süre kullanmaması, bunun yerine sadece mail ve diğer barındırma hizmetleri amacıyla kullanması; ardından da bu alan adı ile herhangi bir ilgisi bulunmayan kişisel içeriklerini kamuya paylaşması; bunlarla herhangi bir ilgisi ya da bağlantısı bulunmayan alan adını elinde bulundurması bakımından adil bir kullanım olarak değerlendirilememektedir.

Neticede, yapılan değerlendirmeler sonucunda şikâyet edilenin şikâyet konusu alan adı ile ilgili bir yasal hak veya bağlantısının bulunmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

6.4. Kötü Niyet Kriteri

Yönetmeliğin 25/1 (c) hükmü uyarınca, alan adlarının devri veya iptali taleplerinde şikâyetçi tarafından ispat edilmesi gereken son durum, uyusmazlığa konu alan adının şikâyet edilen tarafından kötü niyetli tahsis ettirilmesi veya kullanımıdır. Bununla birlikte, hükümde yer verilen koşulun yerine getirilmesi için kötü niyetli tahsisin veya kullanımın biri yeterli olup iki faaliyet aynı anda aranmamaktadır. Tebliğ'in 19. maddesinde ifade edilen kötü niyetle tahsis ettirilme veya kullanılma olarak değerlendirilebilecek durumlar tahdidi olmayan şekilde sayılmıştır.

Sayılan durumlar:

i) Şikâyet konusu internet alan adının, ticaret veya hizmet markası, ticaret unvanı, işletme adı veya kişi adı ya da diğer tanıtıcı işaretin sahibi olan şikâyetçiye veya şikâyetçinin ticari olarak rekabette bulunduğu tarafa, bu internet alan adının belgelenmiş tahsis masraflarını ve yatırım maliyetini aşan miktardaki bir meblağ karşılığında satma veya devretme amacıyla tahsis ettirilmiş olması,

ii) Şikâyet konusu internet alan adının, ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretin sahibinin, bu marka, unvan, ad ya da işareti internet alan adında kullanmasını engellemek amacıyla tahsis ettirilmiş olması,

iii) Şikâyet konusu internet alan adının, esasen ticari rakiplerin işlerine ya da faaliyetlerine zarar vermek amacıyla tahsis ettirilmiş olması,

iv) Uyusmazlik konusu internet alan adinin, ticari kazanç elde etmek amacıyla, şikâyetçinin sahibi olduğu ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğeri tanıtıcı işareti ile benzerlik sağlayarak karışıklık meydana getirmek suretiyle internet kullanıcılarının internet alan adınının internet sitesine veya herhangi bir internet sitesine yönlendirilmesi amacıyla bu internet alan adının kullanılması.

Bu kapsamda yapılan incelemelerde şikâyet edilenin uyusmazlik konusu alan adını pasif olarak elde bulundurması bakımından bir değeriendirmenin yapılması gerekmektedir. Konuya ilişkin uluslararası alandaki yerleşik içtihadı bakıldığında; her bir somut olay açısından farklı değeriendirmelerde bulunulabileceği ifade edilmekle birlikte, "yakında geliyoruz, yakında açılacaktır" gibi ifadelerin ya da boş bir web sayfasının tahsis edilen alan adında yer almasının; söz konusu alan adının pasif bir şekilde elde tutulduğu yönündeki değeriendirilmelere engel olmayacağı kabul edilmektedir.

Ayrıca pasif elde tutma bakımından şu hususların dikkate alınması önerilmektedir:

- i) Şikâyetçiye ait markanın ayırt ediciliğinin ve itibarının derecesi,
- ii) Şikâyet edilenin cevap verip vermemesi ve uyusmazlik konusu alan adını mevcut iyi niyetli kullanımına ya da bu şekildeki kullanım planlamasına ilişkin delil getirebilmesi,
- iii) Şikâyet edilenin kimliğini gizlemesi ya da doğru olmayan iletişim bilgilerine yer vermesi,
- iv) Tahsis edilen alan adını iyi niyetli kullanım ihtimalindeki mantıksızlık. (WIPO *Jurisprudential Overview 3.0, Section 3.3*)

Bu kapsamda yapılan değeriendirmelerde; şikâyet edilenin şikâyetçiye ait markada ve halihazırda şikâyetçinin kullandığı alan adında yer alan ibareyi tahsis ettirdiği görülmektedir. Öte yandan bu ibare jenerik nitelikte olduğundan ve şikâyetçinin markasında faaliyet yürüttüğü alanlarla tamamlanarak kullanıldığından; şikâyet edilenin, şikâyetçinin markasını alan adı olarak kullanabilmesini engellediği söylenemez.

Şikâyet edilen yaptığı savunmasında, sevdiği bir insanın ismi olması nedeniyle şikâyet konusu alan adının kendisi için büyük manevi değere sahip olduğunu ve bu sebeple söz konusu alan adının devralındığını ifade etmektedir. Hakem tarafından yapılan incelemelerde, şikâyet edilenin şikâyet konusu alan adı ile ilgili bir faaliyeti halihazırda ya da geçmişte yürüttüğüne dair herhangi bir delile rastlanmamıştır. Ayrıca şikâyet edilenin de kabul ettiği üzere, söz konusu alan adı uzun bir süre boyunca boş bırakılmış; son dönemde çeşitli kişisel içeriklerin barındırıldığı ve kamuya paylaşıldığı bir alan adı olarak kullanılmıştır.

Şikâyet edilenin, şikâyet konusu alan adını devralmasına rağmen uzun bir süre kullanmaması, bunun yerine sadece mail ve diğer barındırma hizmetleri amacıyla kullanması; ardından bu alan adı ile herhangi bir ilgisi bulunmayan kişisel içeriklerini kamuya paylaşması; bunlarla herhangi bir ilgisi ya da bağlantısı bulunmayan alan adını elinde bulundurması açısından ele alındığında; bu alan adını, alan adının tahsis amacıyla ilgili olarak ve onu ayırt edecek şekilde aktif kullandığı yönünde değerlendirilmemektedir. Zira şikâyetçinin bu alan adını kullanım şekillerini, yine kendisine ait olan <****.net> üzerinden gerçekleştirilebilmesi mümkündür.

Hakem, şikâyetçinin kendi isim ve soy ismine ya da kendisi için büyük öneme sahip olduğunu belirttiği "ipek" ismini jenerik olmaktan çıkaracak bir soy ismine yer vererek, bunları alan adında kullanması halinde; savunmasında belirttiği şekilde bu alan adını kullanmasının adil olacağını ve pasif elde bulundurma olarak değerlendirilemeyeceğini ifade etmektedir. Ancak mevcut durumda söz konusu alan adının pasif şekilde elde bulundurulduğu değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak uyusmazlık kapsamındaki bilgi ve belgelerin bir bütün olarak değerlendirilmesi neticesinde; şikâyet edilenin uyusmazlık konusu alan adını kötü niyetle elinde bulundurduğu yönünde bir kanaate ulaşılmıştır.

7. Karar

Yukarıda açıklanan hususlar, sunulan bilgi ve belgelerle ilgili mevzuat, içtihat ve yargı kararları kapsamında yapılan değerlendirmeler neticesinde, şikâyet başvurusunda Yönetmeliğin 25/1 hükmünde sayılan şartların bir arada gerçekleştiğine ve Yönetmeliğin 27. maddesi gereğince şikâyetçinin talebinin kabul edilerek <ipek.com.tr> alan adının şikâyetçiye devrine karar verilmiştir.

Doktor Öğretim Üyesi

Melikşah ÇIRAKOĞLU

Hakem

(e-imzalıdır)

